

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060308

DOM
2022-04-07
Stockholm

Mål nr
F 12394-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-10-01 i mål nr F 2254-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

Lantmäteriet

Motparter

1. N-Å.N.

2. A-M.S-N.

SAKEN

Debitering av förrättningskostnader
(Lantmäteriets fakturanr 900058611 och 900058603)

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom bestämmer Mark- och miljööverdomstolen den totala förrättningskostnaden till 56 575 kronor.

Dok.Id 1799909

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Lantmäteriet har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska fastställa myndighetens debiteringsbeslut.

N-Å.N. och **A-M.S-N.** har medgett Lantmäteriets yrkande om ändring och godtagit myndighetens debiteringsbeslut.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Eftersom **N-Å.N.** och **A-M.S-N.** har medgett Lantmäteriets yrkande ska mark- och miljödomstolens dom ändras i enlighet med medgivandet.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg och Ingrid Åhman, referent, tekniska rådet Jan Gustafsson samt hovrättsrådet Ralf Järtelius.

Föredragande har varit Liselotte Haraldsson.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-10-01
meddelad i
Östersund

Mål nr F 2254-21

PARTER

Klagande

1. N-Å.N.

2. A-M.S-N.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Lantmäteriets beslut den 17 juni 2021 i ärende nr X201155, faktura nr 900058611 och 900058603

SAKEN

Debitering av förrättningskostnad

DOMSLUT

Med ändring av Lantmäteriets debiteringsbeslut enligt faktura nr 900058611 och 900058603 sätter mark- och miljödomstolen ner förrättningskostnaderna med 1 875 kr och bestämmer den totala förrättningskostnaden till 54 700 kr.

BAKGRUND

S.N., N-Å.N. och A-M.S.N. ansökte den 16 oktober 2020 om avstyckning från fastigheten A. Förrättningen kom, efter officialinitiativ från Lantmäteriet, även att omfatta fastighetsbestämning.

Lantmäteriet beslutade om avstyckning och fastighetsbestämning den 17 maj 2021. Den 17 juni 2021 fattade Lantmäteriet ett debiteringsbeslut genom att ställa ut slutfakturor i ärendet. Lantmäteriet har debiterat en total förrättningskostnad på 56 575 kr genom utställande av sammanlagt sex fakturor (faktura nr 899839682 och 899839690 om vardera 10 875 kr, faktura nr 899995070 och 899995088 om vardera 10 462,50 kr och faktura nr 900058603 och 900058611 om vardera 6 950 kr). N-Å.N. och A-M.S.N. har överklagat debiteringsbeslutet till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

N-Å.N. och A-M.S.N. har, som det får förstås, yrkat att förrättningskostnaden ska sättas ned då den är oskäligt hög.

En enligt deras bedömning okomplicerad avstyckning har tagit ca 34 timmar att genomföra. Gränsen i öster ansluter mot allmän väg. I söder och väster gränsar lotten mot sonens fastighet som släpper till mark. Gränsen i norr mot grannfastigheten utgörs av rådike där ägarna är överens om var tomtgränsen ska ligga. Det är inga oklarheter.

Lantmäteriet har yttrat sig och motsatt sig ändring av debiteringsbeslutet samt anført i huvudsak följande.

Vid fakturering har en upplupen tid om 33,7 timmar debiterats. De debiterade timmarna fördelas mellan de olika arbetsmomenten enligt följande:

Kartframställning	12,2 timmar
Andelstalsberäkning	0,5 timmar
Beredning	10,75 timmar

Sakägarkontakter	1,0 timmar
Protokoll	2,5 timmar
Leveranskontroll	1,0 timmar
Fastighetsutredning	0,5 timmar
Värdering	0,75 timmar
Mätning	4,5 timmar
Totalt	33,7 timmar

Lantmäteriet anser att samtliga arbetsinsatser som har debiterats i ärendet har varit nödvändiga och att tidsåtgången vare sig som helhet eller för något av de enskilda momenten har varit onormalt hög. En väl förd dagbok jämte övriga förrättningshandlingar ger en god bild av förrättningens art och omfattning. Förrättningen har varit av relativt okomplicerad natur men visst merarbete har tillkommit med anledning av att fastighetsbestämning behövdes. Enligt Lantmäteriets mening har utförda arbetsinsatser varit nödvändiga för handläggningen av ärendet och debiterade förrättningskostnader framstår som väl avvägda.

Sammantaget anser Lantmäteriet att det som klagandena har anfört inte utgör skäl för att reducera förrättningskostnaden. Handläggningen har skett på ett korrekt sätt och debiteringen har skett i skälig omfattning enligt gällande taxa och bestämmelser. Lantmäteriet avstyrker bifall till överklagandet.

DOMSKÄL

Handläggning

Mark- och miljödomstolen avgör ärendet med stöd av 16 kap. 8 § första stycket fastighetsbildningslagen (1970:988), FBL, utan att hålla sammanträde. N-Å.N. och A-M.S.N. har slutfört sin talan.

Utgångspunkter för mark- och miljödomstolens bedömning

Enligt 4 § förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar och med stöd av utfärdade föreskrifter ska avgiften antingen beräknas utifrån hur lång

tid som har behövts för handläggning av förrättningen och införande i fastighetsregistret eller, för vissa moment i förrättningen, tas ut med fast belopp. I vissa ärenden finns enligt 5 § nämnda förordning en möjlighet för Lantmäteriet att efter en förfrågan lämna ett skriftligt anbud för fast pris. Utgångspunkten för Lantmäteriets debitering är att myndigheten har rätt till full kostnadstäckning för det arbete som har lagts ned under förutsättning att kostnaden har varit skälig. När något fast pris inte har överenskommit, såsom i förevarande fall, kan alltså i princip all nedlagd tid som har behövts i ett förrättningsärende debiteras, om den är skälig.

Skäligheten av den totala debitering som har skett i en förrättning, inklusive de delfakturor som har förekommit i ärendet, kan normalt prövas först efter överklagande av en slutfaktura (se RH 2009:32 och Mark- och miljööverdomstolens domar den 19 oktober 2020 i mål nr F 12294–19 och den 23 juni 2021 i mål nr F 14768–20). Inom ramen för detta mål, som avser slutfaktureringen i ärendet, kommer mark- och miljödomstolen därför att pröva skäligheten av den totala förrättningskostnaden.

Den totala förrättningskostnaden sätts ned till 54 700 kr

Lantmäteriet har debiterat totalt 56 575 kronor för sammanlagt 33,7 timmar. Domstolen konstaterar att det av tidkort och fakturaspecifikationer framgår att Lantmäteriet fört tid avseende värdering och ersättningsberäkning (0,75 timmar, 1 125 kr) samt andelstalsberäkning (0,5 timmar, 750 kr) under fastighetsbestämningmomentet. Det framgår dock inte av handlingarna i övrigt att dessa aktiviteter har utförts i förrättningen. Varken i fastighetsbestämningen eller i avstyckningen har något andelstal eller delaktighet i en gemensamhetsanläggning hanterats. Vidare är det oklart varför värdering och ersättningsberäkning skett, speciellt inom ramen för fastighetsbestämningen. Felregistrering av tiden kan ha skett, men det är domstolens uppfattning att den oklarhet som råder angående dessa aktiviteter inte ska belasta de klagande. Mark- och miljödomstolen anser därför att förrättningskostnaden ska reduceras med 1 875 kr, motsvarande 1,25 timmars arbete. I övrigt saknas det enligt domstolen skäl att ifrågasätta den tid som har angetts i fakturaspecifikationerna.

Mark- och miljödomstolens prövar härefter om debiteringen kan anses skälig eller om Lantmäteriet har utfört mer arbete än vad som borde ha skett med hänsyn till ärendets karaktär och omfattning (jfr Mark- och miljööverdomstolens dom den 10 oktober 2018 i mål nr F 12195–17). Mark- och miljödomstolen konstaterar att förrättningen förutom avstyckning även kommit att omfatta fastighetsbestämning av en gräns mot en intilliggande fastighet. Den av Lantmäteriet redovisade tiden framstår mot den bakgrunden som skälig i förhållande till ärendets karaktär och omfattning. Det saknas därför skäl att sätta ner kostnaden ytterligare. Vad N-Å.N. och A-M.S.N. har anfört föranleder inte någon annan bedömning.

Sammanfattningsvis ska det debiterade beloppet sättas ned med 1 875 kr. Det innebär att den totala kostnaden för förrättningen blir 54 700 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 1** (MMD- 02)

Överklagande senast den 22 oktober 2021. Prövningstillstånd krävs.

För mark- och miljödomstolen

Malin Almqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Malin Almqvist, ordförande, och tekniska rådet Monica Lagerqvist Nilsson.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.